

BETÆNKNING

Afgivet af Kultur-, Uddannelse-, Forskning og Kirkeudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx 2011 om den gymnasiale uddannelse
Fremsat af naalakkersuisoq for, Uddannelse, Forskning og Nordiske Anliggender.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirkeudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokrat, suppleant

Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit,

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut

Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 22. september 2011 under EM2011/46 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget skal ses som den lovgivningsmæssige ramme for gymnasireformen.

Naalakkersuisuts hovedformål med gymnasireformen er at udvikle landets gymnasiale uddannelse, således at flere unge gennemfører en gymnasial uddannelse, samtidig med at fagligheden styrkes, og den internationale studiekompetence fastholdes.

Gymnasireformen skal implementere et mere fleksibelt grønlandsk gymnasium, hvor elever med udgangspunkt i et fælles grundforløb kan vælge mellem forskellige studieretninger, som tilgodeser den enkelte elevs evner og interesser. Gymnasireformen skal i højere grad styrke en differentieret elevgruppes motivation og læring. Med lovforslaget foreslås der indført én gymnasial uddannelse, ”den gymnasiale uddannelse, ilinniarnertunngorniartarneq”, som herefter rummer den nuværende grønlandske gymnasiale uddannelse (GU), den grønlandske uddannelse til højere handelseksamen (Hhx) og den grønlandske uddannelse til højere teknisk eksamen (Htx). Uddannelsen er 3-årig og består af 6 semestre.

Forslaget viderefører gymnasiets formål som en både studieforberegende og almendannende uddannelse, der giver adgang til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet.

Forslaget omfatter flere nyskabende elementer i forhold til de eksisterende gymnasiale uddannelser:

1. Oprettelse af én gymnasial uddannelse med mulighed for faglig specialisering
2. Uddybende beskrivelse af formålet med uddannelsen
3. Objektiviserede optagelsesregler
4. Ny struktur og opbygning med fælles grundforløb og forskellige studieretninger
5. Nye fag
6. Indførelse af årsnorm
7. Tilbud om frivillig undervisning
8. Undervisningen skal baseres på en andetsprogs pædagogik
9. Uddybende beskrivelse af arbejdsformer og pædagogiske principper
10. Indførelse af lærerteams
11. Styrkelse af skolens vejledningsopgaver
12. Styrkelse af mulighederne for særligt tilrettelagte forløb
13. Krav om forældrekontakt og uddybende beskrivelse af den løbende evaluering
14. Uddybende beskrivelse af kompetencekrav til lærere og rektorer og disses ansvar
15. Regler om rådgivende organer (lærerråd og elevråd)
16. Sikring af kvalitetsudvikling og resultatvurdering på de enkelte gymnasieskoler

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget for uddybning om baggrunden for forslaget og om forslagets centrale elementer.

Loven træder i kraft den 1. august 2012, kapitel 2 om optagelse dog den 1. januar 2012.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Udvalget har bemærket sig, at der ved første behandlingen var almen tilfredshed med lovforslaget, men de enkelte partier havde blandt andet følgende bemærkninger:

Inuit Ataqatigiit

Inuit Ataqatigiit ønsker, at der indføres idræt fra det andet studieår som obligatorisk fag. Endvidere finder partiet, at introduktionen af kulturfag er en betydelig nyskabelse i forbindelse med reformen.

Siumut

Siumut finder, at det er vigtigt, at understøtte det grønlandske sprog og at gymnasieuddannelsen tilpasses de grønlandske forhold. Endvidere finder Siumut, at det er vigtigt, at opgradere vejledning og støtte af eleverne, således at frafald undgås mest muligt.

Demokraterne

Demokraterne finder det vigtigt, at der ikke skæres ned på midlerne til den gymnasiale uddannelse og at der løbende arbejdes med forholdsregler for at frafald undgås mest muligt.

Atassut

Atassut finder det ligeledes vigtigt, at fastholde eleverne i uddannelsen og sænke den høje frafaldsprocent i gymnasiet blandt andet gennem tilsyn med den enkelte elevs trivsel. Endelig påpeger Atassut muligheden for at indføre et 4-årigt ”Team Greenland forløb”

Kattusseqatigiit Partiiat

Kattusseqatigiit Partiiat mener, at de uddannelsessøgende skal sikres bedre kår, og at der skal være en bedre forberedelse af eleverne til gymnasiet.

Under førstebehandlingen blev der til naalakkersuisoq for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke fremsat forskellige spørgsmål vedrørende lovforslaget. Naalakkersuisoq har ved brev af 30. september 2011 orienteret udvalget om sine svar på disse spørgsmål. (Vedlagt som **bilag 1.**)

Høringssvar

Forslaget har været udsendt til relevante høringsparter i perioden 25. maj til 29. juni 2011. Udvalget har bemærket sig, at høringen er foregået i en periode, hvor der generelt blandt skolefolk, er travlt med afvikling af eksaminer og afslutning inden sommerferien. Udvalget har dog ikke fundet, at dette i væsentlig grad har influeret på kvaliteten af høringen.

De fremkomne høringssvar har givet anledning til nogle få ændringer i forslaget. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Der er af Departementet for Uddannelse og Forskning udarbejdet en samlet oversigt over de indkomne høringssvar tilføjet Departementets kommentarer.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder, at der har været udført et omfattende forarbejde med inddragelse af relevante samarbejdsparter i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget. Udvalget har hæftet sig ved Naalakkersuisuts svar til Finansudvalget i brev af 9. oktober 2009 hvori oplyses, at Naalakkersuisuts arbejde med uddannelsesreformerne netop har til formål, at hæve det faglige

niveau på alle gymnasiale uddannelser. Det bør derfor også sikres, at det faglige niveau på gymnasierne bliver af en sådan standard, at lovens formål kan opfyldes herunder at det sikres, at en studentereksamen giver adgang til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet (§ 1, stk. 2).

Udvalget finder, at man med ordningen, hvor eleverne det første semester har et fælles grundforløb, for så først efter denne ”introduktion” til GU skal vælge studieretning, er en god start på uddannelsen, og giver eleverne en bedre baggrund for at vælge den studieretning, som de mener passer bedst. Udvalget finder, at fagligheden herved kan øges hos den enkelte elev, som nu mere specifikt kan gå efter undervisning på de områder, hvor vedkommende har sit interessefelt og finder sig bedst rustet.

Samtidig er undervisningsformen ændret til elevcentreret undervisning, hvorved lærerne bedre kan tage hensyn til den enkelte elevs forudsætninger og faglige niveau. I den forbindelse finder udvalget det godt, at undervisningen i alle fag foregår efter princippet om andetsprogs-pædagogik således, at eleverne kender begreberne både på grønlandsk og på fremmedsprog.

I forbindelse med udvalgets behandling af gymnasiereformen, **har udvalget været på et orienterende besøg på GU i Nuuk**, hvor ledelse og medarbejdere orienterede om deres syn på- og arbejde med tilblivelsen af gymnasiereformen. Alle gav udtryk for, at de ser frem til at komme til at arbejde efter de nye regler. (Bilag 3, Notat fra udvalgsbesøg i GU Nuuk)

Udvalget har følgende bemærkninger til lovforslaget:

- Vedrørende § 28, stk. 6, 2. punktum forstår udvalget dette afsnit således, at hvis der er mange flere ansøgere end skolen har kapacitet til at optage, er det rektor, der vurderer, hvilke ansøgere, der kan optages under forudsætning af, at Naalakkersuisut har givet tilladelse til et begrænset meroptag jfr. § 28, stk. 6, 1. punktum.
- Vedrørende § 29 finder udvalget det velbegrundet, at gymnasieskolerne hvert år kan beslutte, hvilke studieretninger, der ønskes udbudt således at studieforløbene hele tiden kan tilpasses de aktuelle ønsker og behov. Udvalget påpeger, at Naalakkersuisut ved fastsættelse af regler for rammerne for oprettelse af studieretninger skal tage hensyn til, at der i alt fald for de mest søgte studiegrene så vidt muligt ikke opstår regionale uligheder i elevernes valgmuligheder.
- Vedrørende mulighederne for eventuelt at oprette et 4-årigt Team Greenland forløb, finder udvalget, at et sådant forløb, vil kunne falde ind under reglerne i § 42
- Vedrørende § 46, stk. 1, forstår udvalget formuleringen: ”fastsat antal mundtlige eller skriftlige prøver” således, at der til studentereksamen vil være mulighed for samtidig at fastsætte både mundtlige og skriftlige prøver.

Udvalget finder det endvidere hensigtsmæssigt, at antallet af prøver fastsættes af Naalakkersuisut idet det dog forudsættes, at antallet af prøver for de forskellige uddannelsesgrene fastsættes således, at sværhedsgraden af eksamen og de i den

forbindelse afholdte prøver er sammenlignelige for de enkelte uddannelsesgrene fra år til år.

- Under debatten i forbindelse med førstebehandlingen af lovforslaget blev det nævnt, at idræt kun er et obligatorisk fag i grundforløbet. Under hensyn til antagelsen om, at fysisk aktivitet er medvirkende til at øge indlæringssevnen hos eleverne, anbefaler udvalget, at faget idræt prioriteres i undervisningen også ud over grundforløbet.
- Med hensyn til lovforslagets kriterier for optagelse på den gymnasiale uddannelse, har udvalget ingen umiddelbare bemærkninger hertil, men finder dog, at skolernes erfaringer med anvendelsen af kriterierne sammenholdt med antallet af optagne og frafaldne elever skal vurderes senest når første årgang har gennemført en studentereksamen efter den nye lovgivning om den gymnasiale uddannelse.

Generelt finder udvalget, at der skal sættes massivt ind for at mindske frafaldet fra den gymnasiale uddannelse. Studievejledningen bør i den forbindelse såvel før, som under GU-uddannelsen opprioriteres meget, og **udvalget finder, at området skal tilføres tilstrækkelige midler til, at studievejlederne kan få den fornødne uddannelse og de fornødne redskaber til at tackle de specielle forhold, der blandt andre følger med det, at mange af de unge er nødt til at flytte hjemmefra for at kunne deltage i undervisningen.** Udvalget finder det i den forbindelse også meget vigtigt, at teamlærerordningen er med til at sørge for, at der er trivsel i klasserne og spotte elever, der ikke har det godt i skolen eller på kollegiet. **Udvalget finder det endvidere vigtigt at fastholde muligheden for en kontaktfamilie til de elever, der har et sådant behov.**

Endelig finder udvalget, at man skal opprioritere fremstillingen af undervisningsmaterialer, der er tilpasset den nye GU-reform.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er ikke nærmere beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger, og udvalget kan ikke se, om de i finanslovforslaget for 2012 afsatte midler vil være i stand til at dække udgifterne ved en gennemførelse af loven. I finanslovforslaget 2012 side 78 oplyses det, at GU reformen først vil blive implementeret i takt med, at rammerne indenfor undervisningssektoren tillader det.

I bemærkninger til et høringssvar afgivet af Finansdepartementet oplyses det, at Naalakkersuisut til andenbehandlingen af forslag til finanslov for 2012 vil fremsætte et ændringsforslag vedrørende finansieringen af lovforslaget om den gymnasiale uddannelse. Det er således endnu uvist hvor store midler, der skal findes for at implementere GU-reformen udover de på hovedkonto 20.11.61 i forvejen afsatte reserver, og hvilke konsekvenser en udskydelse af reformens implementering vil kunne få for uddannelsesindsatsens målsætninger.

Naalakkersuisuts ændringsforslag til Finanslovforslaget for 2012 samt naalakkersuisoqs svar

af 26. oktober 2011 til samråd med Finansudvalget er vedlagt som **bilag 2** til nærværende betænkning

Udvalget har taget ovennævnte svar til Finansudvalget til efterretning, **idet udvalget forstår svaret således, at det vil være muligt på forsvarlig vis, at gennemføre "light udgaven" af GU-reformen under forudsætning af, at de foreslåede ændringer til Finanslovforslaget for 2012 vedtages af Inatsisartut**

Et enigt udvalg indstiller det fremlagte lovforslag til **vedtagelse** ved Inatsisartuts 2. behandling.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Jane Petersen
formand

Niels Thomsen
suppleant

Hans Aronsen

Ruth Heilmann

Aleqa Hammond